

Manifest Gezonde Leefomgeving Veehouderij aanleiding, inhoud en uitvoering

18 maart 2019

Arjan Bossenbroek, Strategisch adviseur buitengebied

Minder gekukel is beter voor de mens

De Gelderse Vallei zit vol koeien, varkens, kippen en eenden. Dat is niet gezond voor de mens. Vandaag buigt de provincie zich over een wet die het aantal megastallen moet terugdringen.

See <http://www.elsevier.com/locate/locate/locate>
 for more information.

Stammeswahl Die Frage der Abstammung ist heute für die Biologen ein zentraler Punkt. Die Wissenschaftler haben sich auf die Suche nach den besten Methoden gemacht, um die Verwandtschaften zwischen den Arten zu rekonstruieren. Die Ergebnisse sind oft überraschend. So hat man festgestellt, dass die Dorschfische, die in der Nordsee leben, nicht aus der Nordsee stammen, sondern aus dem Mittelmeer. Die Wissenschaftler haben auch festgestellt, dass die Dorschfische, die in der Nordsee leben, nicht aus der Nordsee stammen, sondern aus dem Mittelmeer. Die Wissenschaftler haben auch festgestellt, dass die Dorschfische, die in der Nordsee leben, nicht aus der Nordsee stammen, sondern aus dem Mittelmeer.

Chlorophyll content (Lichtgreen et al. 1990) [0 to 100] by leaf, stem, and root of the seedlings was determined using a spectrophotometer. Results were expressed as the mean $\pm$ standard deviation, and analysis of variance (ANOVA) was applied to determine differences between the treatments. The data were analyzed using the SPSS 10.0 software package (SPSS Inc., Cary, NC, USA).

Genetic markers are used to identify and track the spread of major crop diseases. Watermelon, cantaloupe, and honeydew are all in the Cucurbitaceae family, and all three produce cucurbitacin, a bitter-tasting compound. Only the watermelon genome has been sequenced. Cantaloupe and honeydew have the same genome, but the honeydew genome has been sequenced. The researchers used the honeydew genome to identify the cucurbitacin gene in the watermelon genome. They found that the watermelon cucurbitacin gene was located on a different chromosome than the honeydew cucurbitacin gene. This suggests that the watermelon cucurbitacin gene was acquired from a different source than the honeydew cucurbitacin gene. The researchers also found that the watermelon cucurbitacin gene was located on a different chromosome than the honeydew cucurbitacin gene. This suggests that the watermelon cucurbitacin gene was acquired from a different source than the honeydew cucurbitacin gene. The researchers also found that the watermelon cucurbitacin gene was located on a different chromosome than the honeydew cucurbitacin gene. This suggests that the watermelon cucurbitacin gene was acquired from a different source than the honeydew cucurbitacin gene.

Photomicrograph of a section of the same tissue stained with hematoxylin and eosin.

“Als we deze wet gaan gebruiken heb ik meteen de hele landbouwsector tegen mij

Best results are often achieved by using a combination of the above methods.

“Never with these things will we be satisfied. They must be brought to a complete halt,” he said.

Deane also issued a warning of further damage to the national economy, given the situation in the rest of the world. They must not be allowed to become a major impediment to economic growth, he said. “Business and other institutions in the United States are being hit by a cash crunch, forcing them to shut down their plants. It is not possible to have a cash shortage in the United States,” he said.

“I am confident that the kind of a cash crunch would mean the end of the world,” he said.

Deane said the situation in the rest of the world is not as good as it seems. He said the situation in the rest of the world is not as good as it seems. He said the situation in the rest of the world is not as good as it seems.

[illegible]

Uitgeverij De Persgroep heeft de uitgeverij van de eerste twee delen van de reeks over de geschiedenis van de Nederlandse taal overgenomen. De uitgeverij van de derde en vierde delen, De Persgroep, heeft de uitgeverij van de eerste twee delen van de reeks over de geschiedenis van de Nederlandse taal overgenomen. De uitgeverij van de derde en vierde delen, De Persgroep, heeft de uitgeverij van de eerste twee delen van de reeks over de geschiedenis van de Nederlandse taal overgenomen.

'Toename fijnstof schreeuwt om plan van aanpak'

08-03-2016, 12:14 | Van de redactie

VELD De toename van fijnstof in de lucht in de regio Barneveld schreeuwt om een van aanpak, stellen de Barneveldse wethouders Aart de Kruijf en Eppie de Vries. Samen met andere gemeenten richt Barneveld zich in eerste instantie op de landbouw, om snel verdere stappen te zetten.

artie Wouter van Dijk

ant berichtte vrijdag over een waarschuwingssignaal vanuit werklingsverband Regio FoodValley over fijnstof. Een toename van rontreiniging leidt tot een zorgwekkend gezondheidsrisico. Dit omdat te hoge traties fijnstof kunnen leiden tot bijvoorbeeld longontsteking, arminfecties en huidinfecties.

Veehouderij en gezondheid omwonenden

Lucht in polder en stad even smerig

Slechte lucht beperkt zich niet tot de stad. Op het platteland ademen mensen minstens zo veel viezigheid in, waarschuwt de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) in een gisteren verschenen rapport.

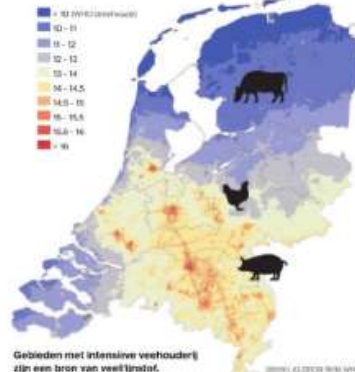
Gerben van 't Hof
Nijmegen

Alfons Olde Loohuis zag opvallend veel mensen met longontstekingen in zijn praktijk in het Oostbaberiggebied. Hierop liet hij scherp tegen val medicijnen voor nogal wat longziekten en kreeg patiënten met de chronische longziekte COPD op bezoek. De inmiddels gepensioneerd huisarts en onderzoeker van het Radboudumc zag een verband tussen de aandoeningen en de aanwezigheid van de vele varkenshouderijen in de buurt. "De dieren veroorzaken hoge concentraties fijnstof die een voortdurende aanzig vormen voor de huistweeg", verzachtte Olde Loohuis. "We wisten altijd naar China te komen, de lucht daar zo vies als nu is, op sommige plekken in Nederland en een klein China".

Werdhijfde alomte zoverse

Fijnstof

10/10/2019 11:30:00 AM

Gebieden met intensieve veehouderij zijn een bron van veel landafval.

UNIVERSITY OF ALABAMA

Continued

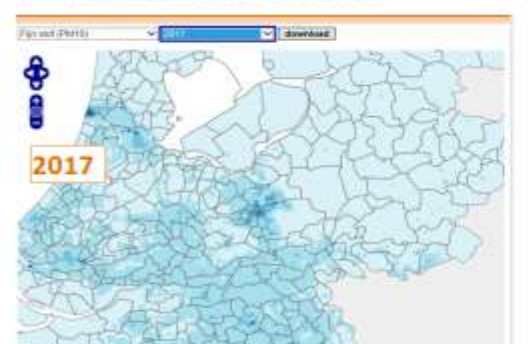
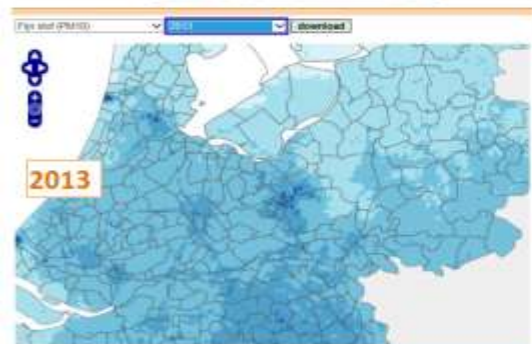
12-06 Nostalgie
12-06 Geluid
12-06 VVD: 'P
11-06 Catsbu

Lezersniet

13-06 Sportie
13-06 Vloolen
12-06 Open c
11-06 Duodic
11-06 Orgelc
11-06 Dagact
11-06 Oecum

Meest gele

10-06	Politie
10-06	Barnev
12-06	VVD: 'P
12-06	Geluids
10-06	Plan vo
10-06	Illegaal
06-06	BDUlez
12-06	Unieke
10-06	Politie
11-06	Iohan D

- Pilots mogelijk maken
- Toepassen BBT in vergunningverlening
- Duidelijkheid in ruimtelijke toekomstperspectieven
- Afstemming regelgeving landelijk, ook richting omgevingswet

Resultaten Praktijkspoor: PEV opgericht

- 10 technieken geselecteerd voor pilots door expertpanel
- Innovatieve wijze van meten met inzet studenten Aeres onder begeleiding van WLR
- Uitvoering op 'gewone' boerderijen
- Eerste resultaten bekend gemaakt
- Veel landelijke aandacht

Praktijkcentrum Emissiereductie Veehouderij stimuleert innovators met laagdrempelige aanpak.

Zoeken naar betaalbaar minder fijnstof

BOER EN TOEGANG

Het Praktijkcentrum Emissiereductie Veehouderij (PEV) wil het voor boeren eenvoudiger en plukmakender gemaakt krijgen om met innovatieve technieken de uitstoot van fijnstof te verminderen. Aan het eind van de zomer beginnen metingen op praktijkboerderijen.

Jos Willems is directeur van het Praktijkcentrum Emissiereductie Veehouderij.

Van alle kippen in Nederland leeft een groot deel in de gewone kooi. Het is een probleem, omdat er veel fijnstof uit komt. Daarom is in de regio van de Praktijkboerderijen een onderzoek naar betaalbare manieren om de uitstoot van fijnstof te verminderen. Het PEV wil de uitstoot van fijnstof van alle kippen in Nederland meten. Het PEV wil de uitstoot van fijnstof van alle kippen in Nederland meten. Het PEV wil de uitstoot van fijnstof van alle kippen in Nederland meten.

Wat zijn de mogelijkheden? Het PEV wil de uitstoot van fijnstof van alle kippen in Nederland meten. Het PEV wil de uitstoot van fijnstof van alle kippen in Nederland meten. Het PEV wil de uitstoot van fijnstof van alle kippen in Nederland meten.

OVER ONS PILOTS AANMELDEN PILOT POULTRY EXPERTISE CENTRE

COLUMNS NIEUWS AGENDA CONTACT

PRAKTIJKCENTRUM EMISSIEREDUCTIE VEEHOUDERIJ

Het Praktijkcentrum Emissiereductie Veehouderij (PEV) zoekt pilots uit in praktijkboerderijen met perspectief op innovatieve, betaalbare technieken. Zo wil het PEV het voor techniekinnovators en pluimveehouders gemakkelijker maken om met nieuwe technologieën de uitstoot van fijnstof te verminderen. Het PEV is onderdeel van het Poultry Expertise Centre (PEC).

SNEL NAAR:

- Alles over de pilots
- Legendes pilots
- Aanmelden voor een pilot

Resultaten Bestuurlijk Spoor - landelijke afstemming

- Resultaten pilots PEV landelijk beschikbaar/bruikbaar
- Aanpassing Rbl (regeling beoordeling luchtkwaliteit): proefstalregeling fijnstof en betere cumulatietoets vergunningen
- Opname in regeerakkoord
- Interesse bij ministerie in landelijke uitrol interimbeleid via aanpassing wet- en regelgeving

Home > Nieuws > FoodValley in het regeerakkoord

FOODVALLEY IN HET REGEERAKKOORD

Regio FoodValley heeft het tot het regeerakkoord geschopt. In drie punten wordt het samenwerkingsverband van 8 gemeenten in de Gelderse Vallei genoemd als voorlopers in Nederland, voor het onderzoek naar een gezonde leefomgeving voor mens en dier.

In het regeerakkoord wordt de volgende tekst gewijd aan FoodValley: 'Om een gezonde leefomgeving te waarborgen voor mensen en dieren zal het kabinet de samenwerking in de Regio FoodValley ondersteunen en de uitkomsten daarvan beschikbaar maken voor de rest van Nederland.'

Citaat Regeerakkoord:
"Om een gezonde leefomgeving te waarborgen voor mensen en dieren zal het kabinet de samenwerking in de Regio FoodValley ondersteunen en de uitkomsten daarvan beschikbaar maken voor de rest van Nederland."

Resultaten bestuurlijk spoor - Effect interimbeleid

Aantallen vergunningen	2017	2018	totaal
Totaal aantal behandelde vergunningen o.b.v. interimbeleid	55	25	80 (100%)
bereikte extra reductie fijn stof in de regio	30%	23%	29%

t.o.v. totale fijnstofemissie van de bedrijven waar interimbeleid is toegepast

Behaalde totale reductiepercentage in pluimveestallen	2017	2018	Totaal 2017+2018	Zonder Interimbeleid
In nieuwe stallen	42%	43%	42,5 %	30%
In bestaande stallen	39%	23%	35%	0%

Dertig procent daling fijnstof in Gelderse Vallei

 één jaar geleden Barneveld Economie 723 keer gelezen 4 reacties

De uitstoot van fijnstof bij bedrijven in onder meer de Gelderse Vallei, waar via een nieuwe vorm van vergunningverlening extra afspraken zijn gemaakt, is met 30 procent extra gedaald. Dat blijkt uit onderzoek van Regio FoodValley. Wat niet lukt in Brabant, wordt in Gelderland uitgevoerd: Praktische samenwerking tussen boer en overheid.

Het vervolg...

- **Doorgaan met interimbeleid**
- **Invoeren APK, mits voldoende technieken**
- **Afstemming ministerie lenW ondersteunende regelgeving**
- **Doorgaan met pilots:**
  - Naast fijnstof ook ammoniak en geur
  - Naast pluimvee ook kalveren en geiten
- **Toepassing (nieuwe) monitoring / inzicht in bronnen**
  - Sensoren, meetpalen, dashboards
  - Effecten voer, gevolgen diergezondheid etc.

**REGIODEAL
FOODVALLEY**

Dilemma

- **Hoeveel reductie is zinvol?**
  - welke norm willen wij
  - wat is de verhouding met de bijdrage van andere bronnen

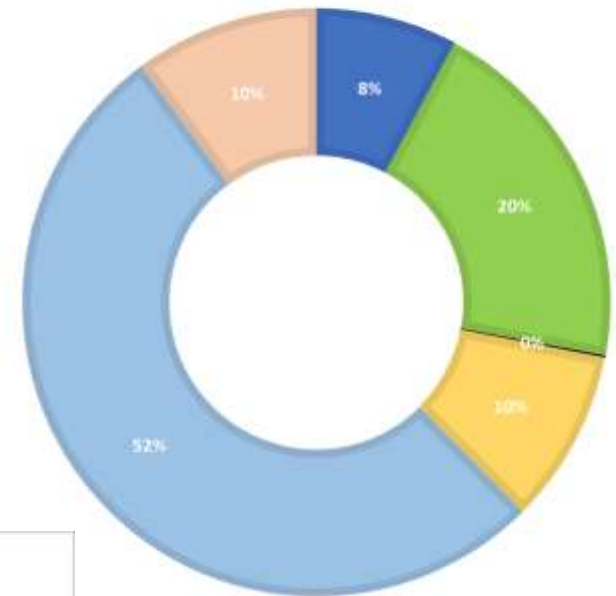

Verdeling PM10 totaal voor 1x1 km

- PM10 buitenland
- PM10 Nederland
- PM10 zeescheepvaart
- Zeezout
- Secundiar PM10 (NL + BTL)
- Niet toe te wijzen

Verdeling PM10 Nederlandse bronnen voor 1x1 km

